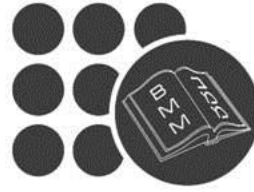

Shabbat Shiur: Parshat Mikeitz

Chanukah – The Unnecessary Miracle

Beit Midrash Morasha
@ Arthur's Road
בית מדרש מורשה

Source 1: Gemora Shabbat 21b

What is Chanukkah? Our Rabbis taught: On the twenty-fifth of Kislev [commence] the days of Chanukkah, which are eight on which a lamentation for the dead and fasting are forbidden. For when the Greeks entered the Temple, they defiled all the oils therein, and when the Hasmonean dynasty prevailed against and defeated them, they made search and found only one cruse of oil which lay with the seal of the High Priest, but which contained sufficient for one day's lighting only; yet a miracle was wrought therein and they lit [the lamp] therewith for eight days. The following year these [days] were appointed a Festival with [the recital of] Hallel and thanksgiving.

אי חנוכה? דתנו רבנן: בכ"ה בכסליו יומי
דחנוכה תמניא אינון, דלא למספד בהון
ודלא להתענות בהון. שכשנכנסו יוונים
להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל,
וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום,
בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן
שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה
בו אלא להדליק יום אחד, נעשה בו נס
והדליקו ממנו שמונה ימים. לשנה אחרת
קבעום ועשאום ימים טובים בהלל והודאה.

Source 2: Vayikra/Leviticus 24:2

Command the children of Israel, and they shall take to you pure olive oil, crushed for lighting, to kindle the lamps, always.

צו את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתיבת
למאור להעלות נר תמיד:

Source 3: Midrash Sifra Emor 13

"Always" even on Shabbat; "Always: even in *tuma*/impurity

תמיד אף בשבת תמיד אף בטומאה

Source 4: Gemora Meilah 17a-b

For the Government had once issued a decree that [Jews] might not keep the Sabbath, circumcise their children, and that they should have intercourse with women in *nidda*. Thereupon Rabbi Reuvain son of Istroboli cut his hair in the Roman fashion, and went and sat among them. He said to them: If a man has an enemy, what does he wish him, to be poor or rich? They said: That he be poor. He said to them: If so, let them do no work on the Sabbath so that they grow poor. They said: 'He speaks correctly, let this decree be annulled.' It was indeed annulled. Then he continued: If one has an enemy, what does he wish him, to be weak or healthy? They answered: Weak. He said to them: Then let their children be circumcised at the age of eight days and they will be weak. They said: 'He speaks correctly', and it was annulled. Finally he said to them: If one has an enemy, what does he wish him, to multiply or to decrease? They said to him: That he decreases. If so, let them have no intercourse with women in *nidda*. They said: 'He speaks correctly', and it was annulled. Later they came to know that he was a Jew, and [the decrees] were re-instituted.

פעם אחת גזרה המלכות גזרה שלא ישמרו
את השבת, ושלא ימולו את בניהם, ושיבעלו
את נדות. הלך רבי ראובן בן איסטרוברי
וסיפר קומי, והלך וישב עמהם, אמר להם:
מי שיש לו אויב יעני או יעשיר? אמרו לו:
יעני, אמר להם: אם כן, לא יעשו מלאכה
בשבת - כדי שיענו, אמרו: טבית אמר,
ליבטל, ובטלוה. חזר ואמר להם: מי שיש לו
אויב יכחיש או יבריא? אמרו לו: יכחיש,
אמר להם: אם כן, ימולו בניהם לשמונה
ימים - ויכחישו, אמרו: טבית אמר, ובטלוה.
חזר ואמר להם: מי שיש לו אויב ירבה או
יתמעט? אמרו לו: יתמעט, אם כן - לא
יבעלו נדות, אמרו: טבית אמר, ובטלוה.
הכירו בו שהוא יהודי - החזירוהו. אמרו: מי
ילך ויבטל הגזרות

[The Jews] then conferred as to who should go [to Rome] to work for the annulment of the decrees. Let Rabbi Shimon bar Yochai go for he is experienced in miracles. Then Ben Temalion came to meet them. [He said]: Is it your wish that I accompany you? Thereupon Rabbi Shimon wept and said: The handmaid of my ancestor's house was found worthy of meeting an angel thrice, and I not even to meet him once. However, let the miracle be performed, no matter how. Thereupon he advanced and entered into the Emperor's daughter. When [Rabbi Shimon] arrived there, he called out: 'Ben Temalion leave her, Ben Temalion leave her', and as he proclaimed this he left her. He said to them: Request whatever you desire. They were led into the treasure house to take whatever they chose. They found that bill, took it and tore it to pieces.

ילך ר' שמעון בן יוחאי שהוא מלומד בנסים,
יצא לקראתו בן תמליון: רצונכם אבוא
עמכם? בכה ר' שמעון ואמר: מה שפחה של
בית אבא - נזדמן לה מלאך שלש פעמים.
ואני לא פעם אחת; יבא הנס מכל מקום.
קדים הוא, על בברתיה דקיסר, כי מטא
התם, אמר: בן תמליון צא! בן תמליון צא!
וכיון דקרו ליה - נפק אזל. אמר להון: שאילו
כל מה דאית לכון למישאל! ועיילינהו
לגנזיה, לשקול כל דבעו. אשכחו ההוא
איגרא, שקלוה וקרעוה

Source 5: Genesis/Bereishit 37:25 and Rashi there

And they sat down to eat a meal, and they lifted their eyes and saw, and behold, a caravan of Ishmaelites was coming from Gilead, and their camels were carrying spices, balm, and lotus, going to take [it] down to Egypt.

וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֲרֻחַת
יִשְׁמַעֲאֵלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמִלֵיהֶם נִשְׂאִים נִכְאֹת
וְצִרֵי וְלֹטוֹ הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיִם:

Why did Scripture publicize their burden? To let you know the reward of the righteous, for it is customary for Arabs to carry only naphtha and tar, whose odor is foul, but for this one (Joseph) it was arranged [that they should be carrying] spices, so that he should not be afflicted by a foul odor. [Mechilta Beshallach, treatise 2, section 5]

למה פרסם הכתוב את משאם,
להודיע מתן שכרן של צדיקים,
שאין דרכן של ערביים לשאת אלא
נפט ועטרן שריחן רע, ולזה נדמנו
בשמים שלא יוזק מריח רע

Source 6: Samuel/Shmuel 1 17:49 and Rashi there

And David stretched his hand into the bag, and took a stone therefrom, and slung it, and he hit the Philistine in his forehead, and the stone sank into his forehead, and he fell on his face to the ground.

וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת יָדוֹ אֶל הַכֵּלִי וַיִּקַּח מִשָּׁם אֶבֶן וַיִּקְלַע
וַיַּךְ אֶת הַפְּלִשְׁתִּי אֶל מִצְחוֹ וַתִּטְבַּע הָאֶבֶן בְּמִצְחוֹ
וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו אֶרְצָה:

He should have fallen backwards since he had been struck in the forehead. But, (he fell forward) in order that David should not be troubled to walk and sever his head, for David saved twelve cubits and two spans. Since his height was six cubits and a span, David saved (a walk of) his entire height back and his entire height forth.

לא היה לו לפול אלא לאחוריו שהרי על מצחו הוכה
אלא כדי שלא יצטער דוד לילך ולחתוך את ראשו
שנשתכר דוד עכשיו שנים עשר אמות וזרתים
שקומתו שש אמות וזרת נשתכר מלא קומה
לאחוריו ומלא קומה לפניו

Source 7: Shmot 2:9

Pharaoh's daughter said to her, "Take this child and nurse him for me, and I will give [you] your wages." So the woman took the child and nursed him.

וַתֹּאמֶר לָהּ בַת פַּרְעֹה הֲלִיכִי אֶת הַיֶּלֶד הַזֶּה
וְהִנְקֵהוּ לִי וְאֲנִי אֶתֶּן אֶת שְׂכָרָךְ וַתִּקַּח הָאִשָּׁה הַיֶּלֶד
וַתְּנִיקֵהוּ:

Source 8: Midrash Shmot Rabba 1:25

Rebbi Chama the son of Chanina said: It is not enough for the Tzadikim that what was lost is returned to them – but they even receive reward!

א"ר חמא בר חנינא לא דיין לצדיקים
שמחזירין להן אבידתן אלא שנוטלים שכר

Source 9: Gemora Shabbat 53b

Our Rabbis taught: It once happened that a man's wife died and left a child to be suckled, and he could not afford to pay a wet-nurse, whereupon a miracle was performed for him and he suckled his son. R. Joseph observed, Come and see how great was this man, that such a miracle was performed on his account! Said Abaye to him, On the contrary: how lowly was this man, that the order of the Creation was changed on his account!

תנו רבנן: מעשה באחד שמתה אשתו
והניחה בן לינק, ולא היה לו שכר מניקה
ליתן, ונעשה לו נס ונפתחו לו דדין כשני
דדי אשה והניק את בנו. אמר רב יוסף:
בא וראה כמה גדול אדם זה, שנעשה לו
נס כזה! אמר לו אביי: אדרבה, כמה גרוע
אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית!

Source 10: Rabbi Chaim Shmuelevitz, Sichot Mussar, Lesson 17 page 69

We can explain this with a story: There was a family who lost a very valuable diamond, an heirloom passed down from one generation to the next, and every member of the family was terribly paid and upset, and put in a great deal of effort looking for it. After a lot of time and effort one of the children found the diamond – the father took him and kissed him on the head. The family was very very happy, and the child joined in with the celebration of finding the diamond, but he also experienced a unique personal simcha – the love shown to him by his father.